

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 26 Σεπτεμβρίου 2022

Στα «δίκτυα» της παράνομης αλιείας: τα κράτη μέλη χρειάζονται εντονότερες προσπάθειες για να ξεφύγουν

Η παράνομη, αδήλωτη και ανεξέλεγκτη αλιεία αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες απειλές για τα θαλάσσια οικοσυστήματα, υπονομεύοντας τις προσπάθειες για βιώσιμη διαχείριση της αλιευτικής δραστηριότητας. Μέτρα για τον έλεγχό της έχουν ληφθεί τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Εντούτοις, λόγω της ανομοιογένειας των ελέγχων και των κυρώσεων σε επίπεδο κρατών μελών, ο βαθμός αποτελεσματικότητας των μέτρων αυτών δεν είναι ο επιθυμητός. Αυτό είναι το συμπέρασμα ειδικής έκθεσης που δημοσίευσε σήμερα το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ). Οι ελεγκτές συνιστούν στην Επιτροπή να παρακολουθεί τις προσπάθειες των κρατών μελών για την ενίσχυση των συστημάτων ελέγχου τους, που αποσκοπούν στην αποτροπή της εισαγωγής προϊόντων παράνομης αλιείας, και να διασφαλίζει ότι εφαρμόζουν αποτρεπτικές κυρώσεις εντός και εκτός των υδάτων της ΕΕ.

Στον τομέα της αλιείας, η ΕΕ είναι σημαντικός παράγοντας σε παγκόσμιο επίπεδο, τόσο από την άποψη του μεγέθους του αλιευτικού στόλου της (που αριθμεί περίπου 79 000 σκάφη) όσο και ως ο μεγαλύτερος εισαγωγέας αλιευτικών προϊόντων στον κόσμο (34 % του συνολικού παγκόσμιου εμπορίου). Σύμφωνα με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, η ΕΕ είχε δεσμευθεί για τον τερματισμό της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας έως το 2020, στόχος που δεν επιτεύχθηκε. Ωστόσο, η διασφάλιση της νομιμότητας ενός προϊόντος δεν αποτελεί από μόνη της και εγγύηση για τη βιώσιμη προέλευσή του.

«Η ΕΕ εφαρμόζει συστήματα ελέγχου, προκειμένου να μην είναι τόσο εύκολο να φθάνουν στην αγορά προϊόντα που αλιεύθηκαν παράνομα», δήλωσε η Eva Lindström, Μέλος του ΕΕΣ και αρμόδια για τον έλεγχο. «Παρόλα αυτά, όμως, τέτοια προϊόντα συνεχίζουν να καταλήγουν στα πιάτα των πολιτών της, εν μέρει λόγω της ανομοιογένειας των ελέγχων και των κυρώσεων σε επίπεδο κρατών μελών».

Το 2008, η ΕΕ θέσπισε καθεστώς πιστοποίησης αλιευμάτων με στόχο να διασφαλίζεται η νομιμότητα των εισαγόμενων αλιευτικών προϊόντων. Σύμφωνα με τους ελεγκτές, αυτό βελτίωσε την ιχνηλασιμότητα και ενίσχυσε τους ελέγχους κατά την εισαγωγή. Ωστόσο, οι έλεγχοι των κρατών μελών είναι ανομοιογενείς. Το καθεστώς πιστοποίησης αλιευμάτων της ΕΕ βασίζεται στη χρήση έντυπων εγγράφων, κάτι που αυξάνει τον κίνδυνο απάτης. Οι ελεγκτές θεωρούν ότι μια ενιαία ηλεκτρονική βάση δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ θα ήταν αποτελεσματικότερη. Πράγματι, η

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αναπτύξει ένα ενωσιακό ηλεκτρονικό σύστημα που διευκολύνει τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης και την αυτοματοποίηση των ελέγχων. Παρόλα αυτά, κανένα από τα κράτη μέλη δεν το χρησιμοποιεί. Η Επιτροπή πρότεινε η χρήση του να καταστεί υποχρεωτική.

Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή και το Συμβούλιο κρίνουν ανεπαρκή τα συστήματα ελέγχου που εφαρμόζονται σε τρίτες χώρες που εξαγουν αλιευτικά προϊόντα στην ΕΕ, μπορούν να αντιδράσουν εκδίδοντας «κίτρινες» και «κόκκινες κάρτες». Όταν μια τρίτη χώρα λάβει «κόκκινη κάρτα», τα κράτη μέλη πρέπει να απορρίψουν όλες τις εισαγωγές αλιευτικών προϊόντων από σκάφη της. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι το σύστημα των καρτών είχε αποδειχθεί χρήσιμο, καθώς λειτουργεί ως κινητήριο μοχλός για μεταρρυθμίσεις προς τη σωστή κατεύθυνση στις περισσότερες από τις ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες.

Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τον έλεγχο της αλιευτικής δραστηριότητας, αφενός, των σκαφών που φέρουν τη σημαία τους και, αφετέρου, εντός των υδάτων τους. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι στο πλαίσιο των εθνικών ελέγχων εντοπιζόνταν συχνά περιπτώσεις παράνομων αλιευτικών δραστηριοτήτων. Εντούτοις, λόγω της ανεπάρκειας των ελέγχων σε ορισμένα κράτη μέλη, τα προβλήματα της υπεραλίευσης και της δήλωσης ποσοτήτων αλιευμάτων που υπολείπονται των πραγματικών δεν έχουν εξαλειφθεί. Η ανακριβής δήλωση αλιευμάτων είναι η συνηθέστερη παράβαση που διαπράττει ο αλιευτικός στόλος της ΕΕ, και ακολουθούν η αλιεία σε απαγορευμένες περιοχές ή χωρίς κατανομή ποσοστώσεων και η χρήση παράνομων εργαλείων. Σύμφωνα με τους ελεγκτές, άφθονα είναι τα στοιχεία που καταδεικνύουν ότι η επιβολή της υποχρέωσης εκφόρτωσης δεν είναι εύκολη υπόθεση και ότι εξακολουθούν να πραγματοποιούνται παράνομες απορρίψεις στη θάλασσα. Διαπίστωσαν ακόμη ότι τα χρηματοδοτηθέντα με ενωσιακούς πόρους έργα που υπέβαλαν σε έλεγχο είχαν συμβάλει στην ενίσχυση του συστήματος ελέγχου της αλιείας.

Όσον αφορά το σύστημα κυρώσεων, οι ελεγκτές σημειώνουν ότι η συντριπτική πλειονότητα των σοβαρών παραβάσεων που εντοπίστηκαν οδήγησε σε έρευνες ή διώξεις με αποτέλεσμα την ταχεία επιβολή κυρώσεων. Ωστόσο, ο έλεγχος αποκάλυψε ότι οι όροι ανταγωνισμού στην ΕΕ δεν είναι ισότιμοι. Λόγου χάριν, οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι το πρόστιμο για μια παρόμοια παράβαση κυμαινόταν από περίπου 200 ευρώ (Κύπρος, Λιθουανία και Εσθονία) έως πάνω από 7 000 ευρώ (Ισπανία). Σε ορισμένα κράτη μέλη, οι κυρώσεις δεν ήταν επαρκώς αποτρεπτικές, καθώς δεν ήταν αναλογικές προς το οικονομικό όφελος που αποφέρουν οι παραβάσεις. Οι ελεγκτές συνιστούν στην Επιτροπή να καταβάλει προσπάθειες για την ομοιόμορφη και αποτελεσματική εφαρμογή ενός αποτρεπτικού συστήματος κυρώσεων. Πρέπει επίσης να εναρμονιστεί η εφαρμογή του συστήματος βαθμών ποινής στα κράτη μέλη.

Η ειδική έκθεση 20/2022, με τίτλο «Δράση της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης αλιείας: Η ανομοιογένεια των ελέγχων και των κυρώσεων σε επίπεδο κρατών μελών περιορίζει την αποτελεσματικότητα των υπαρχόντων συστημάτων ελέγχου», είναι διαθέσιμη στον [ιστότοπο του ΕΕΣ](#).

Επικοινωνία με τον Τύπο

Γραφείο Τύπου του ΕΕΣ: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu -κιν.: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 621 552 224